

Vážený pán Zachar a kolektív INEKO!

Obraciame sa na vás v súvislosti s **rebríčkom škôl**, ktorý vaša organizácia každoročne zostavuje. V školskom prostredí však často vnímame **určité nedostatky, ktoré môžu skresľovať jeho vnímanie verejnosťou**. Keďže ide o jediný rebríček tohto druhu na Slovensku, má **významný vplyv na rozhodovanie žiakov a rodičov pri výbere školy**.

Váš rebríček preto **nesie veľkú zodpovednosť** a veríme, že vám rovnako ako nám záleží na tom, aby **čo najlepšie odrážal kvalitu vzdelávania**. Radi by sme sa s vami podelili o niekoľko pripomienok a návrhov na jeho zlepšenie.

V prvom rade sa všetci určite zhodneme, **že vzdelávanie sa nedá objektívne merať**. Samozrejme, chápeme prirodzený dopyt po nástroji, ktorý by rodičom, žiakom alebo širokej verejnosti poskytol prehľad o školách. Veríme, že kvalitne nastavená metodika je na mieste.

Keďže sme bilingválne gymnázium, budeme sa prioritne venovať rebríčku gymnázií a **uvádzame len niektoré kľúčové pripomienky**:

1. Nejednoznačne stanovený cieľ rebríčka

V analýze, štatistike alebo akomkoľvek výskume je kľúčové, aby bol už na začiatku **jasne definovaný cieľ**. Na konci výstupu, hlavne ak je určený pre verejnosť, by **malo byť splnenie tohto cieľa jasne viditeľné**.

Cieľom rebríčka by malo byť nielen čo najlepšie (tri kritériá sú nedostačujúce) ohodnotiť danú školu, ale zároveň **ukázať rodičom a žiakom, v čom je škola dobrá a v čom má rezervy**. Na základe dobre stanovených a zrozumiteľných kritérií sa škola môže neustále zlepšovať; tým by rebríček získal **neoceniteľnú pridanú hodnotu**, ktorá môže **posunúť celý vzdelávací systém na Slovensku správnym smerom**.

2. Obmedzený počet kritérií hodnotenia

Postavenie rebríčka na základe **iba troch parametrov** – výsledkov maturitnej skúšky, nezamestnanosti absolventov a mimoriadnych výsledkov – neposkytuje komplexný obraz o kvalite školy.

3. Miešanie rôznych typov gymnázií

Váš rebríček spája osemročné, štvorročné a päťročné gymnáziá do jednej kategórie, napriek tomu, že ide o **rôzne typy škôl s odlišnými podmienkami a časovým rámcom na vzdelávanie**.

Osemročné gymnáziá majú na prácu so žiakmi viac času, zatiaľ čo štvorročné musia dosiahnuť porovnateľné výsledky v kratšom období. Navyše, niektoré školy ponúkajú viaceré programy súčasne, čo môže ďalej skresľovať výsledky. **Odporúčame preto vytvoriť samostatné rebríčky pre jednotlivé typy gymnázií**.

4. Nezamestnanosť absolventov

Gymnázia pripravujú žiakov primárne na ďalšie štúdium, nie na priame zamestnanie, preto tento ukazovateľ nemusí byť vždy relevantným indikátorom kvality školy.

Rozdiely medzi školami v tomto kritériu bývajú **minimálne, no pre rodičov môžu pôsobiť ako zásadné**. Napríklad údaj 9,8 oproti 6,3 môže vyzerať ako veľký rozdiel napriek tomu, že v skutočnosti ide len o jedného alebo dvoch absolventov v priebehu niekoľkých rokov.

Namiesto tohto kritéria je pri gymnáziách **vhodnejšie uvádzať počet prijatých žiakov na vysoké školy** a zahŕňať **nielen slovenské, ale aj zahraničné vysoké školy**, kam odchádza študovať značná časť žiakov z gymnázií. Napríklad, absolvent predkladá potvrdenie o návšteve vysokej školy v zahraničí na ÚPSVaR SR za účelom uplatnenia prídavku na dieťa.

5. Hodnotenie úspechov v súťažiach

Aktuálne **hodnotíte len prvé tri miesta celoslovenských a medzinárodných kôl** predmetových olympiád, čo odráža **len veľmi úzku skupinu žiakov**.

Vo viacerých predmetových olympiádach môže zo školy postúpiť na okres len jeden žiak, z okresu jeden na kraj a z kraja len jediný na celoštátne kolo. Ak sa teda škola v hodnotení neobjaví, neznamená to, že nemá talentovaných žiakov; znamená to len, že **systém súťaží neumožňuje väčšiemu počtu žiakov uspieť**.

Navrhujeme preto **rozšíriť hodnotenie aj o výsledky na okresnej a krajskej úrovni**, kde je vzorka žiakov širšia a výpovedná hodnota vyššia. Údaje je možné získať od NIVAM, organizácie zodpovednej za predmetové súťaže.

6. Nejasná prezentácia výsledkov a aktuálnosť dát

Rodičia a verejnosť často čítajú rebríček bez hlbšieho skúmania metodiky, a preto **môže byť interpretácia výsledkov zavádzajúca**.

Navyše sa v hlavnej bodovej grafike objavujú údaje spred niekoľkých rokov (u nás napr. 2018/2019), čo môže vyvolávať dojem, že ide o aktuálne údaje. **Navrhujeme**, aby v prípade zverejnenia výsledkov **boli údaje veľmi jednoducho čitateľné**.

Vnímame, že **rebríček má potenciál stať sa užitočným nástrojom** na podporu kvality vzdelávania. V jeho súčasnej podobe však v učiteľskej obci často vyvoláva skôr frustráciu ako motiváciu.

Radi by sme týmto otvoreným listom iniciovali diskusiu viacerých strán a dúfame, že spoločným dialógom môžeme nájsť riešenia, ktoré zvýšia jeho výpovednú hodnotu.

Veríme, že nám všetkým ide o to isté – zvyšovať kvalitu vzdelávania na Slovensku.

S pozdravom,

učitelia a žiaci Bilingválneho gymnázia Milana Hodžu v Sučanoch